

K. k. Studienbibliothek Laibach

399 69.

Priloga „Dnevu“ od št. 695 do 705.

Cena 30 v ž „Dnevom“ vred.

Roman

≡ VODIŠKA ≡
„SVETNICA“

po resničnih virih sestavil
Kajtimar.

V Ljubljani
:: 1913. ::

niku
pote
mor
--- n
dela

samo
greh
ni ro
na v
vred
nišč
kje
in k
redn
da j
rijin

030018418

I.

Od doma.

— »Johanca, kaj bo s teboj? Glej, dela je na travniku in na polju čez glavo, ti pa se po cele dneve potepaš po bajtah in ne vem kod še. Jaz, stara reva, moram garati od zore do mraka, ko črna živina, ti pa — mlada, močna butara, se ne pritakneš nobenega dela. Sram te bodi!«

»Mati, zakaj imate to grdo navado, da se vedno samo kregate nad menoj? Rečem vam, da imate greh, smrten greh, ker pravite, da se potepam, kar ni res in ni! Le poslušajte! Danes zjutraj sem bila na vse zgodaj pri maši. Ena sama maša je pa več vredna kakor ves svet. Potem sem stopila še v župnišče, kjer sva se z gospodom župnikom pomenila, kje bi se naročila nova zastava Marijine družbe, no, in ko sem šla domov, sreča me predsednica tretjerednic, Pengavova Jera, in mi začne pripovedovati, da je rekla Merkačeva Špela, ki je predsednica Marijine družbe, da —«

»Nehaj že enkrat, gobezdalo! Res, da je dobro k maši hoditi, toda če ni časa, se prav nič ne greši, ako se ob delavnikih, ko je dosti dela, ne gre v cerkev. Dovolj je, da smo v cerkvi ob nedeljah in praznikih. In potem — jaz res ne vem, kaj imaš toliko opraviti v župnišču. Duhovnika poslušaj v cerkvi, k njemu na dom pa ne zahajaj, in tudi brez potrebe ga ne kliči na dom!« tako so rekli pokojni oče moj, ki so bili dober in pošten človek. In kar se slednjich tistih prednic in tretjerednic tiče, pa mislim, da so tebi enake. Vse jim je mari, le delo jim smrdi!«

»Mati, jaz vidim, da z vami ni govoriti. Odpravila se bom po svetu, potem boste pa siti!«

»Pojdi, kamor hočeš, saj dolgo itak ne izostaneš, in če tudi, škode ne bo nobene.«

Tako sta se prerekali, priletna mati Jerajka in njena petindvajsetletna hči Johanca.

Pridni materi nikakor ni bilo po volji, da bi ona sama obdelovala borno kajžico, dočim je njena hči samo postopala in posedala po cerkvi, župnišču in raznih bajtah.

Hči Johanca se je pa začela vedno pogosteje pečati z mislijo, ali bi ne bilo res dobro, da bi šla nekoliko po svetu. Po njenem mnenju nima v rodni vasici vodiški res prav nič dobrega. Mati jo neprestano sili na polje, toda peči se dan za dnem na žgočem solncu, to ni zanjo. Tudi od pridnih vaščanov, ki vidijo njeno postopaštvo, mora požirati čestokrat trpke besede.

Edino zaslombo je imela le še v župnišču pri »čestitem« župniku Petru, kamor je nosila novice vse župnije. Kogar je ona pri župniku očrnila, tisti

je potem pri nedeljski pridigi občutil vso jezo dušnega pastirja.

Toda zadnji čas je pa Johanca strahoma opazila, da utegne dobiti tudi v župnišču konkurentinje, kajti že parkrat je naletela pri župniku na dvoje Marijinih hčera, ki sta s »prečastitim« prav tako zaupno kramljali, kakor ona. Tudi se ji je začelo dozdevati, da postaja župnik z njo nekako bolj hladen, kakor pa je bil prejšnje čase.

Polotila se je je strašna ljubosumnost, ki jo je vedno podžigavala v misli, da gre z doma.

Misleč, da s svojim odhodom najbolj kljubuje župniku, materi in vaščanom, sklenila je odločno, da kar na tistem zapusti rodno vas Vodice.

Toda kam?

»Daleč, daleč, kjer me nobeden ne pozna in odkoder ne bo nobeden Vodičanov več čul o meni. Pa naj se mi godi, kakor hoče!«

Tako je zavzdihnila Johanca in se začela na tistem pripravljati na odhod.

Kmalu potem je nekega jutra po vodiški vasi počila novica, da je v pretekli noči Jerajeva Johanca izginila brez sledu...

II.

Johanca — zaljubljena.

Na kolodvoru obmorskega mesta K.... je izstopila mlada, kmetska deklica, držeč culo pod pazduho. Na plahem obrazu se ji je poznalo, da je danes prvič tukaj. Obrniti se ni vedela nikamor. Ko se je tako vrtila četrť ure, pristopi k njej stražnik

ter jo začne izpraševati, kdo da je, odkod da prihaja in kaj namerava.

Deklina mu odgovarja na njegova vprašanja ter ga prosi, naj jo odvede do kakih ljudi, ki bi potrebovali služkinjo.

»Pa zakaj si ne poiščete službe v domačem kraju?« jo vpraša stražnik.

»Naučila bi se rada še takega drugega jezika,« bil je odgovor plahega dekleta.

Stražnik ji da naslov nekega zavoda, v katerem dobe brezposelne služkinje prvo zavetišče.

Dekle je ta zavod srečno našlo in potem službene posredovalnice, ki je bila v zavodu, dobila službo pri neki stari gospej, stanujoči še v dosti prijaznem kraju mesta K....

Nič kaj s prijetnimi čustvi v srcu je nastopila Johanca — saj cenjeni čitatelj jo je gotovo že uganil — svojo prvo službo.

Tožilo se ji je pa vendar po domu, po župnišču, po klepetavih marinaricah in po vsem mogočem.

Skoraj se je že začela kesati svoje trme. Pa kesanje je bilo sedaj že prepozno. Udati se je morala v svojo usodo.

Johančina gospodinja je bila dobra, a zelo natančna gospa. Od svoje služkinje je zahtevala strog red. Tudi se brez njenega dovoljenja ni smela nikamor giniti. Razume se, da je bilo to za Johanco nekaj zelo neprijetnega. Prej vajena, da je lazila le po cerkvah in župniščih, morala je sedaj vsako jutro vstajati redno ob polšestih in potem ves dan lepo molče delati vse, kar ji je ukazala gospa.

Na izprehod je smela iti le ob nedeljah popoldne za tri ure.

O koliko bi bila žrtvovala nesrečna Johanca, da bi bila zopet doma. Toda na dom ji za sedaj ni bilo misliti. Kaj bi rekli doma, kaj bi rekli vaščani, ko bi se tako hitro vrnila? Ni ji kazalo drugega, kakor trpeti.

Ko se nekega nedeljskega popoldne ob prostem času, vsa zatopljena v žale misli, izprehaja ob morški obali, ji pride nasproti mladenič, ki jo prijazno pozdravi.

Johanca, vsa začudena, da jo tuj mladenič tako prijazno pozdravlja, ga radovedno ogleduje. Še bolj pa se zavzame, ko jo mladenič prime kakor staro znanko, ter se ji ponudi, da jo hoče spremljati ob sinjem morju.

Johanca, vsa vesela tolike prijaznosti lepega fanta, takoj sprejme njegovo ponudbo in tako se, roko v roki kmalu zapleteta v zelo živahen pogovor. Johanca mu pripoveduje, da je v službi pri sitni gospej, ki je zelo stroga z njo in je nikamor ne pusti. Istotako razodene tudi mladi »Karlo« Johanci, da službuje kot klovn v k...škem cirkusu.

Med takimi »važnimi« pomenki jima je hitro potekal čas in Johanca se je spomnila na svojo gospodinjo šele tedaj, ko se je začelo že mračiti.

»Moj Bog,« je vzdihnila vsa prestrašena, »kaj bo rekla moja gospodinja? Ne upam se sama domov.«

Saj te lahko jaz spremim in pri gospej opravičim,« jo tolaži Karlo. »Pomeniti se imava itak še mnogo. Idiva torej skupaj!«

Johanci so bile besede lepega Karla seveda zelo po volji. Vsa potolažena se je odpravila z njim domov.

Med potjo ji pa začne Karlo tako lepo razkrivati, kako se mu je na prvi pogled prikupila! Prvič sta danes skupaj, a on že dobro ve, da z nobeno drugo ne bo tako srečen, kakor ravno z Johanco. Zato pa tudi druge nikoli iskal ne bo. Johanca ali nobena!

O kako angeljsko lepo so zvenele sladke besede kodrastega mladeniča na Johančino uho!

Vsa srečna mu je sveto zatrjevala, da hoče biti le njegova, le njegova ostati!

Ko sta to »sveto« prisego še z običajnimi poljubi zapečatila, prispela sta srečno do stanovanja Johančine gospodinje.

Stara gospa je že kuhala večerjo, ko vstopita — Johanca in Karlo.

»Milostliva,« je pričel hitro govoriti Karlo ter se je globoko priklonil, »dovolite, da se vam predstavim kot oddaljeni Johančin sorodnik, ter vas prosim, da se ne jezite nad njo, ker je nekoliko prekorčila njej odmerjeni prosti čas! Sicer pa mislim, da še ni ničesar zamudila, ker —«

»Že dobro, že,« seže mu gospa v besedo. Zravnava se pokoncu, nadaljuje z mirnim, toda odločnim glasom:

»Veste, gospod, mene prav malo zanima, kdo ste vi. Sicer pa take oddaljene sorodnike že poznam. Da bi oštevala svojo služkinjo, ne bojte se! Jaz jo vam tako zaupam, da vam dovoljujem, da jo imate odslej popolnoma v svoji oskrbi.« »Ti pa,« reče proti

Johanci obrnjena, »si spala sinoči zadnjikrat pod mojo streho in sedaj veš, kaj ti je storiti!«

Prišleca sta osupnila. Tako odločnega nastopa stare gospe nista pričakovala.

Johanca je že mislila prositi, naj ji za enkrat oprosti, toda gospa je izvlekla iz žepa denarnico ter odštela Johanci zaslužen plačilo.

Med tem se je Karlo izmuznil iz sobe.

Johanca pa je tresoč se od jeze, urno povezala svojo culo ter odbežala za njim.

V veži jo je pričakoval Karlo.

»Prokleta,« siknila je besno, držeča culico pod pazduho, »ali si videl, kakega vruga mi je napravila ta stara coprnica?«

»Le tiho bodi, dragica,« tolaži jo Karlo. »Saj te ta babura niti vredna ni. Sicer pa ravno prav, da se je tako zgodilo. Johanca, čuj! Moj gospodar je ravno včeraj svojo služkinjo odslovil. Kaj, ko bi se mu ti ponudila? Prepričan sem, da te vzame. Dela pri nas ni posebnega. Nekoliko pospravljanja, to je vse. Pa boš brezplačno lahko gledala vse zanimive predstave, ki jih bomo proizvajali v cirkusu. In kar je glavno, z menoj boš vedno skupaj. Johanca, pojdi z menoj, jaz bom govoril za te in vem, da boš sprejeta!«

Johanca je res šla takoj s Karlom k ravnatelju cirkusa. Ravnatelj, postaren žid, z velikim zakrivljenim nosom, je bil z njo zadovoljen in še tisti večer je bila Johanca sprejeta kot služkinja v cirkusu.

V cirkusu se je počutila prav dobro. Dela res ni imela veliko in tudi težkega ne. Ko je svoje opr-

vila, se ni nihče več zmenil zanjo. To pa ji je bilo posebno po godu.

Njena največja sreča je bil pa seveda Karlo, v katerega je bila zaljubljena čez glavo. Kako ji je pa znal Karlo tudi govoriti na srce!

O, Johanca je bila srečna, tako srečna, da je pozabila na župnika, na cerkev, na dom in na vse.

Veliko veselje je imela tudi s predstavami, pri katerih je tako imenitno nastopal njen Karlo kot klovn. Zasledovala ga je neprestano s svojimi zaljubljenimi pogledi ter mu z drugimi udeleženci vred ploskala, da so jo dlani skelele.

Nekega večera je predstavljal Karlo obsojenca, ki ga umore, zatem pa naenkrat zopet čudežno ožive.

S široko odprtimi očmi je gledala Johanca, kako vlečejo rabeljni obsojenca — njenega Karla — na morišče!

En sunek v srce — obsojenec pade, iz telesa pa se curkoma vlije rdeča kri.

Ljudje so strahu zakričali, in z njimi vred tudi Johanca, dasiravno ji je Karlo že prej povedal, da je to le umetna šala.

Nato se prikaže »čarovnik«, naredi čez mrtvo telo križ, in glej, — mrtvec oživi, poskoči kvišku in je zopet zdrav kot prej.

Po predstavi je pa Karlo kakor vedno prišel vavovat k Johanci, kjer sta se ljubila pogostokrat do ranega jutra.

»Ljubček moj dragi,« je rekla tisti večer Johanca, »še sedaj se vsa tresem, tako sem se prestrašila, ko sem te videla vsega v krvi. Dragi moj, po-

jasni mi vendar, kako ti je mogoče predstavljati vse tako živo, kot bi se godilo v resnici? In od kod ta kri, ki je vrela iz tebe?»

»Ha, ha, ha, takoj jutri ti pojasnim mojo umetnost,« je dejal Karlo ter začel objemati svojo Johanco ...

Drugi dan je peljal Karlo Johanco v sobo, kjer so bile shranjene vse priprave in aparati, ki so potrebni za cirkuške predstave.

»Vidiš, draga, to je tista moja umetnost, ki te tako zanima.«

To rekši, vzame Karlo iz omare neko gumijevo stvar, ki je imela podobo debele hruške.

»Glej, to hruško napolnim z rdečo tekočino, ter jo privežem na kraj, kamor vem, da me bo zadel meč ali kar si že bodi. Oni, ki igra rabeljna, mora biti seveda toliko spreten, da ne zabode mene ampak hruško. Da potem tekočina, ki je stisnjena v tem ozkem prostoru, siloma buščne na dan, je umevno. No, sedaj veš, kako znam čudeže delati.«

Johanca je strme občudovala to čudežno napravo. Karlo ji je potem razkazoval še druge aparate, tako n. pr. gumijevo žogo, ki ima pritrjene cevke, tanke kakor drobne žilice. Ta krogla se pritrdi pod obleko na telo. Rahel pritisk na kroglo povzroča, da začne človek krvaveti tam, kamor si je cevke napeljal. Seveda, to ni prava kri, ampak le rdeča tekočina, s katero je žoga napolnjena.

Johanca je kar zijala. Ti aparati jej niso hoteli iz spomina.

III.

Johanca — prevarjena.

Kakor se na svetu neprestano vrste jasni in viharji dnevi, prav tako so se pričeli nad solničnimi dnevi zaljubljene Johance zbirati temni oblaki.

Zaljubljeno dekle je že nekaj časa sem opazovalo, da postaja njen Karlo, za katerega bi dala dušo in srce, proti njej nekako hladen. Tudi ob večerih je večkrat izostal. Lotevala se je je strašna pošast — ljubosumnost, ki jej ni dala miru prej, dokler se o Karletovi krivdi ali nedolžnosti popolnoma ne prepriča.

Prilika se ji je kmalu ponudila.

Ko je nekega večera Karlo zopet izostal, zapusti Johanca svojo gorko posteljo, splazi se iz spalnice ven na prosto ter stopa natihoma, sapo zadrževaje, proti cirkuški dvorani.

Postoji...

Iz garderobe zasliši tiho govorjenje, pritajen smeh in — o joj. — zacmokalo je prav tako kot bi se kdo poljubljaj.

Johanci ni bilo več strpeti.

Previdno se je bližala zastoru in pokukala je v garderobo.

Grozno!

Mlada cirkuška plesalka sedi na Karlovem naročju ter ga strastno poljubljuje. In Karlo, vračajoč ji poljube, pritiska jo vroče na svoje srce!...

»Karlo, ali je res, da zahajaš k naši služkinji,« vpraša ga polglasno lepa plesalka?

»Ne nori, dušica, ne nori! K tisti kmetski butari, meniš? Ha, ha, ha, saj kaj boljšega sem pa vendar le zaslužil, ali ne?«

»Tisto je res. Toda, dragi Karlo, nekaj si pa menda le imel z njo.«

»Beži, beži, kaj mi če to kmetsko govedo. Ne-koč, ko sem bil ravno dobre volje, sem se res nekoliko ponorčeval z njo. Ta prismoda mi je na prvi hip vse verjela in začela tiščati za menoj kakor bik v melino. Komaj sem se je otrebil. Zdaj vem, da se z noro babo niti norčevati ni varno, saj veš...«

Dalje Johanca ni več čula.

Hotela je zakričati, a glas jej je ostal v grlu...

Niti sama ni vedela, kako je isti večer zopet prišla v svojo spalnico. Le eno ji je bilo jasno: goljufana — prevarjena — zavržena!

Drugi dan je bila Johanca, dasiravno vsa obupana, vendar že nekoliko bolj zbranih misli. Dočim je prejšnji večer napram Karlu in njegovi ljubimki kovala strašne maščevalne naklepe, je izprevidela sedaj po treznem prevdarku, da bi vsako maščevanje potegnilo tudi njo samo v pogubo. Da je Karlo zanj izgubljen, jej je bilo jasno, sicer je pa sinoči pravzaprav izvedela, da jo on še nikoli ljubil ni. Bila mu je le igrača za kratek čas, ki jo je, naveličavši se je, vrgel — proč. V cirkusu ji seveda odslej ni bilo več obstati. Treba ji je bilo torej zopet misliti na odhod.

Ko je takoj potem javila svojo odpoved ravnatelju, je ta niti vprašal ni, zakaj stopa iz službe. Čemu tudi, saj je imel služkinj dovolj na razpolago.

Johanca se je pa potem z vso resnostjo zamislila v svojo bodočnost.

Kaj hoče početi sedaj? S službami ni nič, to je uvidela. Sicer ji pa pokorščina, red in delo še nikoli ni dišalo.

»Kaj ko bi enkrat na tujem poskusila zopet s pobožnostjo? Toda kako začeti...?«

Po dolgem premišljevanju ji obraz nakrat veselja zažari, v dokaz, da ji je prišla v glavo zelo srečna misel.

»Da, tako bo,« reče polglasno sama pri sebi ter začne zmrzlično hitrostjo povezovati svojo culo.

Na zemljo je že legla trda noč, ko se je cirkuško osebje spravilo k večerji.

Pri večerji so bili zbrani vsi razun Karlota, ki je nekam odpotoval.

Johanci je bilo to ravno prav, kajti od tedaj, ko ga je videla v garderobi ljubinkati se z drugo, ni želela priti več z njim v dotiko.

Med tem, ko so se cirkuški prebivalci mudili pri večerji, je stopala Johanca prav tako tiho kakor zadnjič, ko je Karlota zalotila, a sedaj ne proti garderobi, ampak naravnost v ono sobico, v kateri so bili shranjeni tisti aparati, ki so Johanco tako zanimali.

Ozre se plašno, sedaj na desno, sedaj zopet na levo in prepričavši se, da je nikdo ne opazuje, poseže v omaro in — smuk — že izgine gumijeva stvar v njeno krilo.

Tiho, kakor je prišla, je zopet izginila.

Drugi dan so bili v cirkusu že brez služkinje.

IV.

Johanca stori prvi čudež.

Pri vratih kapucinskega samostana, oddaljenega eno uro od mesta K je zapel zvonec.

Samostanski vratar odpre linico, ter ugleda pred seboj kakih šestdeset let staro ženico, ki ga s povzdignjenimi rokami prosi, naj jo za božjo voljo pusti k čestitem očetu gvardijanu!

»Počakajte malo,« reče vratar ter zapre linico.

Skoro pa se samostanska vrata odpro in vratar, namignivši ženici, jo povede do gvardijanovega stanovanja.

Gvardijan Avguštin, mož srednjih let, dolge črne brade in še dosti prikupnih potez, je sedel pri svoji pisalni mizi, ko je ženica z glasnim »Hvaljen bodi Jezus Kristus« boječe vstopila.

»Amen na veke! No mamica kaj pa vi prinašate dobrega« vpraša jo prijazno gvardijan Avguštin.

»Ah, prečastiti gospod, čudež, velik čudež« vzdihuje ženica in hiti poljubovati gvardijanovo belo roko. »O, za pet ran Kristusovih!«

»Mamica, kaj pa vam je? Čemu ste tako razburjeni?« vprašuje radovedno gvardijan.

»Oh, prečastiti, svet je tako pregrešen, da ni bilo dovolj, da je Bog enkrat prelil vso svojo kri za nas, nego mora za grehe, ki jih dannadan delajo brezverci, liberalci in nečistniki, še enkrat odpirati svoje svete rane in prelivati svojo rešnjo kri. Jaz, nevredna grešnica, sem sama videla — — oh — oh!«

»Kaj pravite, mati? Vi sami ste videli Kristusove rane?« vprašuje radovednosti zijaje gvardijan?

»Da, da, — ne, ne, to se pravi — — Kristusa nisem videla, videla pa sem njegove rane in njegovo sveto rešujočo kri na telesu svetnice, katero je božja milost privedla pod mojo streho. Bilo je sinoči, že pozno ponoči, ko pride k meni in me prosi prenočišča neka sveta deklica, katerej se je že na obrazu poznalo, da je prav od Boga izvoljena. Jaz sem jo seveda takoj sprejela, za kar mi je vsa vesela razodela, da me čakajo zato velike milosti. Ko sva po večerjali, je ta živa svetost celo uro preklečala pred božjim razpelom kakor zamaknjena. Ko se je vlegla v posteljo, je dejala, da ji je bilo v molitvi razodeto, da jo nocoj obišče sam Kristus s svojimi svetimi ranami. Komaj to dobro izgovori, naenkrat zaječi in — o joj — iz čela, iz rok in nog in iz desne strani se ulije prava Kristusova kri. Mene je spreletela taka groza, da sem padla na kolena in se tresla kakor šiba na vodi. Svetnica pa je zaječala z mukepolnim glasom:

»Idite jutri v samostan po očeta gvardijana!«

Jaz sem ji kajpada obljubila, da izpolnim njeno sveto željo. Ko je potem to trpljenje Kristusovo trajalo kake pol ure, je mučenica vsa utrujena zaspala. Danes leži v postelji, a od ran nima nobenega sledu več. Oh, čestiti gospod, mene je strah, tako strah! Pojdite z menoj, sama vas želi, vi ste svet mož in vreden, da se pogovarjate s svetnico!«

Gvardijan se je z veliko težavo zdrževal smeha, kajti bil je trdno prepričan, da ima noro žensko pred

seboj. Na drugi strani se ga je pa lotevala vedno večja radovednost, ni li kdo njene norosti na grd način zlorabil. Da bi bil vrjel v Kristusove rane, no — tega pač ne in to mu tudi zameriti ne moremo — saj je bil — gvardijan.

Sklenil je, da gre vsekakor pogledat, kaj bi pravzaprav utegnilo to biti.

Ženico je z lepimi besedami odpravil domov, obljubivši jej, da se prav gotovo danes ali jutri zglasi pri njej.

Gvardijan je ostal mož-beseda.

Še tisti dan je prišel k ženici, stanujoči v borni bajtici, oddaljeni četrť ure od samostana.

Stopivši v nizko sobico, se mu je nudil skoro strašen prizor.

Na postelji je ležala tuja ženska. Izpod las, iz rok in nog ji je pa kapljala kri, prav tako kakor mu je pripovedovala ženica!

Zdajci se ta krvava prikazen nekoliko dvigne in da ženici, ki je stala ob postelji znamenje, naj se odstrani.

Ženska je vsa prestrašena zapustila sobo.

Dolgo je čakala starka v veži, predno je prišel iz sobe gospod Avguštin.

»Dekle pride v naš samostan«, reče starki zelo resno. Vsekakor je gotovo, da se tu jasno kaže nadnaravna božja moč.«

Nato se odpravi tako hitro, da je starka komaj utegnila prečastitemu roko poljubiti.

Komaj je gvardijan odnesel pete, bila je Johanca že pokoncu ter zaželela vode. Ko ji je starka

prinese, se Johanca lepo umije — in zopet ni bilo nikjer več sledov krvavih ran.

»Mati,« rekla je potem s sladkim glasom, »Bog me kliče v samostan. Med grešniki ne smem več živeti. Tudi vi ste grešnica, a kljub temu dobra ženska. Zato vam bom pa sprosila posebne milosti od Boga. Za vsakega človeka, katerega bom jaz Bogu priporočila, darovali bodo očetje kapucini sveto mašo. Maša še največ zaleže pri Bogu, ker je, kakor veste prava daritev Kristusa. Vem, da bi mi vi radi kaj darovali, toda jaz ne maram nobene reči, kajti vse, kar je na svetu je zgolj nečimernost. Zelo bi vam pa priporočala, da darujete ze eno ali dve sveti maši. Sveta maša, od mene priporočena in od kapucinov darovana, je tolike vrednosti, da se vam spolnijo vse milosti kakoršne koli si želite.«

»O, iz srca rada,« vzklikne uboga starka vsa blažena in seže pod vzglavje ter izvleče dvajset-kronski bankovec.

»Vzemite to malenkost! Dala bi več, a sedaj nimam. Kadar spet kaj prihranim, prinesem vam kar v samostan.«

»O, mati, tako pobožne ženske pa še nisem videla, kakor ste vi. Blagor vam, nebesa so vam zagotovljena!« reče s hinavskim glasom Johanca in, vzemši denar, se hitro obrne vstran, da ne bi zaslepljena ženica zapazila uprav satanskega nasmeha, ki ji je švignil čez obraz.

Starka je potem vsa srečna še dolgo zrla za odhajajočo »svetnico«.

O, uboga, pomilovanja vredna reva, ki niti v sanjah ne slutiš, kako kruto se zlorablja tvoja verska gorečnost!

V.

Johanca v samostanu.

Po vrtu že znanega kapucinskega samostana se sprehajata dva mlada kapucina prvi čokat rudečelasec, a drugi suh dolg blondin — živahno se pomenkovaje med seboj.

»Veruj mi, brate Dominik«, pravi rudečelasec svojemu tovarišu, »gvardijan Avguštin jo bo s to žensko tako gotovo skupil, kakor gotovo tičim jaz v tej rjavi halji!«

»Da bi jo le! Toda dragi Bernardo, povej mi vendar, kje za vraga je iztaknil gvardijan to hudirjevo babo«, vprašuje radovedno suhi dolgin?

»Menda pri neki stari kmetici, ne daleč od tu. Kmetica je menda prihitela semkaj in kričala, da v njeni hiši leži živa svetnica, ki poti Kristusov krvavi pot. Gvardijan je kar brž tekel tja in jej, kar meni nič tebi nič, velel priti v samostan. No, gvardijan naj končno počne ž njo, kar mu drago, ampak to se mi že več kakor neumno zdi, da hoče še nas nekako prisiliti, da bi verovali v ta lari-fari, v katerega — to sem prepričan — niti on sam ne veruje. Saj tako neumni pa vendar še nismo, četudi smo kapucini.«

»Toda kaj misliš, Bernardo, kaj pa je pravzaprav z njeno krvavitvijo?«

»Po mojem mnenju je ženska bolna ali pa — kar je še bolj vrjetno — je prefrigana sleparica.«

»Pa zakaj je gvardijan tako vnet za to baburo?«

»Zakaj? Ti še vprašuješ; zakaj? Ha, ha, saj je vendar jasno kot beli dan. Mar ne vidiš, kako prihajajo kmetski norci poljubovat »blažene« rane naše »svete« Johance? Preprost človek je tu pri nas še vedno tako zabit, da bi se zakopal do vratu v gnoj, ako bi mu duhovnik velel, da naj samo sede na gnojišče. Seveda, gvardijanu to dobro nese. Sam sem videl včeraj, ko je neki kmetič položil na vzglavje »svetnice« kar cel stotak, proseč, naj se obrne ta denar za maše.«

»Torej ti misliš, da babura in gvardijan naravnost sleparita?«

»I — kaj pa družega! Zato pa pravim, da jo bo gvardijan še prav pošteno skupil. Res, da priporoča obiskovalcem, naj na željo »svetnice« tega ne raznašajo okoli, ker so dandanes ljudje tako brezverni, da se iz čudežev norčujejo. Toda na drugi strani je bil pa tudi toli predrzen, da je dal v promet podobice, ki predstavljajo Johanco kot svetnico — mučenico. Pa tudi to bi mogoče še vse bilo, a zvedel sem, da je neko revno dekle, ki ni imelo denarja, ukradlo deset kron, da jih je poneslo »svetnici«. To pa je prišlo na nos policiji in v kratkem se menda vrši stroga revizija v našem samostanu. Jaz bi sicer lahko gvardijana na to opozoril, pa ne maram, nalašč ne!«

»Prav imaš! Mar mu je treba basati svoje nikdar polne žepe s pristradanim ljudskim denarjem? Le kar molči, naj se zgodi, kar se hoče!«

Med tem, ko sta se kapucina tako razgovarjala, vrstili so se neprestano Johančini čestilci v samostan in iz njega.

Prerokovanje rudečelasega kapucina se je skoro izpolnilo.

Par dni pozneje je korakal K.....ški policijski detektiv v družbi nekega zdravnika naravnost v kapucinski samostan.

Kako se je vršila preiskava, ne vemo natanko, zvedeli smo pa določno, da je gvardijan s povzdignjenimi rokami prosil detektiva, naj mu zaradi ugleda kapucinov prizanese, saj plača rad kakršnokoli svoto, samo da se stvar pred svetom pokrije.

In potem smo tudi zvedeli, da so Johanco takoj spodili iz samostana.

VI.

Johanca kot »svetnica« v domači vasi.

Johanca je bila sedaj zopet — pod kapom. Vendar ji niti v sanjah ni hodilo na misel, da bi »svetnikovanje« opustila. Saj je sedaj šele spoznala, kako grozno je preprosto ljudstvo zabito, vedela je pa tudi, da bo njena lumparija pod zaščito duhovnikov, nun in redovnikov povsod dobro uspevala. Kot hčeri preprostega naroda ji je bilo dobro znano, da je neuko ljudstvo pod vplivom duhovnika in cerkve zmožno storiti največje budalosti in se pusti izkoriščati še tako velikim falotom. In ako bo le polovico čistega dobička ostalo njej, imela bo še vedno dovolj.

Seveda je Johanca pri tem vendar le nekoliko preveč predrzno računala. Pomislila ni, da »oko postave« prav nič ne veruje v njene čudeže in da jo bo odslej ostro vzelo na »piko«.

Z le njej lastno predrznostjo je nastopala še nadalje kot »čudodelka«, sedaj v tem ali onem samostanu, sedaj zopet pri teh ali onih tretjerednikih in družih pobožnih dušah. Povsod je bila tajno, a iskreno sprejeta in povsod se je našlo dosti pomilovanja vrednih ljudi, ki so ji sipali svoj težko prisluženi denar.

Toda »oko postave« je hitro prodrlo v vsa njena skrivališča in začelo njo in njene zaščitnike tako kruto preganjati, da je bil Johanci vsak nadaljni obstanek nemogoč.

V tej stiski se je spomnila svoje domovine.

Kaj — šmenta, ko bi šla domov in na Kranjskem poskusila svojo obrt?»

Sklep je bil storjen.

V Johančini rodni vasi vodiški se za časa njene odsotnosti ni mnogo izpremenilo, pač pa je bilo na njenem domu mnogo drugače. Mati je umrla, a kajžica je vsled dolgov prešla v tuje roke in Johanca, ki se je kar naenkrat prikazala v Vodicach se ni vedela drugam obrniti, kakor k svojemu staremu prijatelju v župnišče.

Župnik ji je dal drage volje gorko zavetje in Johanca se je v župnišču nastanila kakor domača.

Prvo nedeljo po svojem prihodu je šla v župno cerkev in pokleknila prav pred altar. Molila je tako pobožno in zdihovala tako sveto, da je takoj vzbudila občno pozornost med navzočimi.

Po maši je kleče oblezla vse altarje, molivši glasno rožnivenec.

Ker se je ta njena pobožnost redno vsak dan ponavljala, je Johanca kmalu zaslovela kot najpobožnejša duša vse vodiške župnije, in župnik jo je celo na prižnici javno pohvalil in priporočil svojim vernim v zgled in posnemanje.

Njena nenavadna svetost je pa dosegla »svetovni rekord«, ko je neke nedelje zjutraj prestregla župnikova kuharica iz cerkve idoče in jim s tresočim glasom pripovedovala, da je Johanca v pretekli noči prejela za plačilo svoje svetosti vseh pet Kristusovih ran.

Kakor bi treščilo med nje, tako so završali in vsi hkratu drvili v župnišče. Ker je hotel vsak prvi biti, je nastala taka gnječa, da so nekega starega možička na stopnjicah pohodili in mu izvili nogo.

V župnikovi sobi je pa ležala na beli postelji Johanca vsa v krvi.

Ljudje videč, kako ji kaplja kri od nog in rok, iz srca in glave, so strmeli v sveti grozi.

Johanca je ležala mirno z zaprtimi očmi. Le zdajpazdaj se ji je izvil iz prsi globok vzdih, kar je bilo znamenje, da silno trpi.

Župnik je stal ob postelji, bral iz knjige neke latinske molitve in pritiskal na Johančina usta božje razpelo, katero je vsakikrat strastno poljubila.

Brezdvomno bi se bila vsled naraščajoče gnječe pripetila še večja-nesreča, da ni trpeča Johanca dala z roko znamenje, naj se ljudje odstranijo.

Šele potem se je jelo polagoma prazniti prostorno župnišče.

Ta čudež se je kakor blisk raznesel po vsej župniji in še dalje. Ko je še potem iste nedelje popoldne župnik pri krščanskem nauku oznanil, da je bilo Johanci razodeto, da bo trpela Kristusove muke redno vsako sredo in petek od druge do tretje ure, to je torej prav tisto uro ob kateri je trpel in umiral Izveličar, je bilo zanimanje za Johanco, toliko, da tega ni moči popisati.

Johanca je odslej trpela res, kakor ji je bilo »razodeto«, vsako sredo in petek od dveh do treh, ob vedno večjem navalu ljudstva, ki je prihitelo gledat in častit rane Kristusove.

Na kratko rečeno, Vodice so postale prava božja pot.

Eni so hodili poljubovat Johančine krvave ude, drugi so iskali pri njej zdravila za razne bolezni, tretji so se ji priporočali v pobožno molitev itd.

Mnogi so pomakali v »sveto« kri žepne robce, posebno goreče ženske so pa kar izpod Johance izvlekile okrvavljene rjuhe, jih v vodi namočile in zmencale, potem pa tisto brozgo nalivale v steklenice in za drag denar prodajale. To vodo so potem razni bolniki, ki niso bili tako srečni, da bi mogli do Johance, pili kot zdravilo.

Denar pa, ki se je iztržil za to brozgo, je šel ves za maše.

Nekoč priroma k Johanci mlado dekle, ki je bilo zaposleno kot delavka v neki tvornici. Ko izroči »čudodelki« izdaten dar za maše, zaprosi jo s sklenjenimi rokami, naj ji vendar daruje eno krvavo rjuho, kar je za gotovo obljubila svojim tvorniškim tovarišicam, da jim prinese kak krvav spomin.

Ali ravno takrat ni imela Johanca nobene krvave rjuhe na razpolago, četudi sta z župnikovo kuharico vse kote prebrskali. Slednjič se jima posreči, da najdeta neko staro, umazano in okrvavljeno krilo — in ker ni bilo družega, ponudita isto romarici.

Dekle je z veseljem zgrabilo ponudeno ji krilo ter romalo zopet dolgo pot proti domu. Ko je potem krilo tvorniškimi delavkam res izročila, so le-te krilo na drobne kosce razstrigle. Na te kosce so pritrdile trakove in jih nadele kot škapulirje okrog vratu.

Le to se je marsikomu čudno zdelo, odkod ta smrad, ki se širi okrog krvave Johance. A če je bil kdo toli predrzen, da je glasno kaj omenil od smradu, je zaklicala razburjeno:

»Nesrečnež, ali veš kaj smrdi? Tvoji veliki in neštevilni grehi tako smrde in prav nič družega!«

Johanca je medtem, ko je krvavela, videla v zamaknjenju tudi vice odprte in notri vse k časnemu trpljenju obsojene duše, ki so Johanco prosile, naj jim pomaga iz vic.

Razume se, da je bil vsak romar voljan pomagati svojcem iz vic, zato je bila Johanca neprestano nadlegovana sedaj od tega, sedaj zopet od onega, naj mu pove, če je kdo izmed njegovih sorodnikov v vicah.

Johanca je takoj v vice pogledala in natanko konstatirala koliko „sorodnikov ima ta ali oni v vicah.

Na vprašanje, s čim naj se pomaga ubogim dušam, je odgovarjala, da le z mašami. Temu je

manjkalo toliko maš, onemu zopet toliko. Neki bogati kmetici je razodela, da bo njenemu pokojnemu možu treba kar tristo maš, preden bo rešen.

Verni ljudje so pobrali zadnje krajcarje po kottih ali se celo zadolžili, samo da so pomagali dušam svojcev iz vic. Denar so izročevali Johanci ali pa župniku.

Johanca je imela najraje okrog sebe preproste ljudi ali pa nune in duhovnike. Za posvetno gospodo je kaj malo marala, in kadar je opazila med svojimi čistilci človeka, ki jej ni bil po godu, mu je takoj dala z roko znamenje, naj se odstrani. Istotako so ji bili zelo zoprni vsi oni radovedneži, ki so hoteli prav od blizu pregledati njene rane. In tudi župnik, ki je ob času krvavenja navadno stal s križem v roki ob njeni postelji, ni pripustil, da bi se Johance kdo dotikal, češ, da vsled tega še bolj trpi.

Pri vsem tem pa se je ljudem vendar zelo čudno zdelo, da je Johanca takoj, ko je odbila »krvava ura«, vstala iz postelje in nikjer se ji ni poznalo niti najmanjšega sledu o ranah.

Izvemši srede in petka, je živela Johanca tako, kakor vsi taki, ki so bili svetniki že na zemlji. Razen v župnišču, kjer je imela stalno bivališče, mudila se je največ v cerkvi. K obhajilu je pristopala redno vsak dan in oni, ki so stali ali klečali v njeni bližini, so opazili, da se ji je, ko je odprla usta, zabliščal na jeziku zlat križec.

V Marijini družbi je zastopala vedno prvo mesto ter imela v igrah, ki jih je prirejala Marijina družba, vselej glavno vlogo.

Dvakrat na teden, to je v torek in četrtek se je pa redno vozila v Ljubljano.

Po kaj — kdo ve?

Nekega dne se je pripeljal k njej celo sam — škof. Podelil ji je svoj višjeparstirski blagoslov ter jo po zaupnem pomenku prijazno povabil, naj pride kot gost za par dni k njemu v škofijo. Vzel je s seboj tudi par okrvavljenih rjuh kot »svete relikvije«.

Johanica je drugi dan res odšla v škofijo in ostala tam nekaj dni.

Ko se je zopet vrnila v Vodice se romarji kar obsuli župnika z vprašanji, kakšno mnenje ima škof o Johanci.

»Prečastiti knez in škof so mnenja, da je pri Johanci nekaj nadnaravnega«, je pojasnjeval župnik vernim ovčicam. »Prečastiti so se dodobra prepričali. Poklicali so v škofijo razumnega zdravnika, ki je Johanco preiskal in konštatoral, da deluje v Johanci prava božja moč. Povem vam, dragi verniki, da dolgo je ne bomo imeli na svetu. Saj mora revica izkrjaveti. Toda — ko umrje, sezidali ji bomo lepo, krasno kapelo.«

»Kaj kapelo, cerkev, velikansko cerkev ji sezidamo,« so kričali vsi vprek in odslej še bolj goreče častili Johanco in njene rane.

Ali kakor so imeli celo aposteljni med seboj nevernega Tomaža, tako so se tudi svetosti Johance nekateri močno upirali.

Med temi nevrnimi Tomaži je bil celo domači vodiški kaplan. Pobožne ženice so ga takoj obsodile, češ da je le zato »svetnici« nasproten, ker je nevo-

ščeljiv, ko vidi, da ljudje le župniku dajejo za maše, njemu pa nič.

Ko je nekoč župnik Johanci šepnil, kako mnenje ima kaplan o njej, je rekla jezno:

»Bodite brez skrbi, kmalu bo moj!«

Kmalu nato se naredi Johanca bolna ter naroči cerkveniku, naj pokliče kaplana, da jo izpove.

Kaplan res takoj dene štolo krog vratu in gre k Johanci. Ali komaj se je kaplan približal postelji, skoči »bolnica«, kakor srna iz postelje ter se ga oklene okrog vratu.

Kaplan jo pa zgrabi in jo s tako silo pahne od sebe, da se »bolnica« zaleti v zid in pade po tleh, kakor je dolga in široka.

»Nesramnica«, sika kaplan bled od jeze, »mar meniš, da imaš župnika pred seboj?«

To rekši hitro zbeži iz sobe.

»Ha, to mi boš drago plačal,« zahrešči Johanca, pobiravši se s tal. »Moje maščevanje ti ne odide!«

Med nevernimi Tomaži je bil dalje tudi nek kmetski fant, ki je prišel k »svetnici« namenoma, da jo preiskusi.

»Johanca,« je dejal silno pobožno, »povej mi, prosim te, kje je sedaj duša moje matere?«

»V vicah je in silno trpi. Mnogo maš bo treba, da bo rešena,« vzdihnila je Johanca.

Zdajci pa stopi mladenič k postelji in pravi:

»Johanca, ti nisi nikaka svetnica, ampak grda lažnjivka! Moja mati niti umrli niso, nego sedajle doma lepo močnik kuhajo!«

Romarji, ki so bili tisti čas v precejšnjem številu zbrani okrog Johance so začudeno pogledovali

— sedaj Johanco, sedaj mladeniča. V tem pa je dala Johanca znamenje, naj ga odstranijo in mladenič je moral oditi.

VII.

Jhanca — razkrinkana.

Gorkega poletnega jutra je bilo.

V Ljubljani pred hotelom »Slonom« je zdehal izvošček Matevž, sedeč na kozlu svoje kočije.

»Kaj vraga, ali res ne bo nobene vožnje danes,« je mrmral polglasno sam s seboj? »No, pa saj je še zgodaj. Ta teden je bil še dosti dober. Poleg druge vožnje sem trikrat peljal radovedneže k vodiški svetnici in morda se danes še kdo oglasi.«

Komaj je te besede izmrmral, že stoji pred njim — oj — vodiška »svetnica« Johanca.

Preden jo je Matevž utegnil vprašati, kam naj jo pelje, ie že sedla Johanca v kočijo ter rekla hitro:

»Peljite me do mestne klavnice! Tam imam strica, ki je nekaj obolel. Zato prosim, vozite urno!«

Matevžu ni bilo treba dvakrat reči. Ena — dve, in že je drčala kočija proti klavnici.

Matevž je že mislil vprašati med potjo »svetnico«, če še vedno prihajajo ljudje v tolikih trumah k njej v Vodice.

»E — morda se ji bo pa sitno zdelo, ako jo sprašujem o stvari, ki mi ni nič mari,« dejal je sam pri sebi ter raje molčal.

V tem sta se pripeljala do klavnice, in Matevž je obstal s kočijo pred vrati.

Jhanca je šla v klavnico, a se zelo hitro vrnila. Videti je bilo, da se ji je zelo mudilo.

Ko je hotela vstopiti v kočijo, privzdignila je nevedoma ogrinjalko precej visoko, izvošček pa, hoteč ji pomagati v kočijo, je opazil pri tem, da »svetnica« drži v roki polno steklenico — krvi.

Nekaj posebnega je moralo ta hip izvoščeku šiniti v glavo, ker je kljub temu, da ga je Johanca neprestano priganjala, stal kakor okamenel.

»Počakajte,« pravi naglo, »jaz sem tu v klavnici nekaj dolžan, takoj pridem!«

To izrekši je stekel v klavnico, ne poslušavši tarnajoče Johance.

Notri je naletel na mladega mesarja ter ga hitel vpraševati:

»Je-li dobila ta ženska tu svojega strica?«

»Kakega strica?« je rekel mesar začudeno.

»Razun mene ni sedaj tu nobenega možaka. Sicer pa ta ženska po kakem stricu niti vprašala ni, ampak kupila le steklenico telečje krvi. O ta ženska nam je dobro znana, saj nas obišče redno vsak torek in četrtek, da se založi s krvjo. Pravi, da imajo doma veliko gostilno in potrebujejo dosti krvi za klobase.

Izvoščku je bilo sedaj jasno, odkod dobiva Johanca ono množino krvi, s katero producira Kristusove rane.

Prijazno se je zahvalil mesarju za pojasnilo in se vrnil h kočiji, kjer ga je Johanca z največjo nestrpnostjo pričakovala.

Skočil je na kozla, prijel za vajeti in konjič je zopet zbežal proti mestu.

Kar se molčečnosti tiče, bodi izrečena izvoščku Matevžu vsa čast. Toda tega, kar je v klavnici videl

in zvedel, pa nikakor ni mogel zamolčati. Bil je mnenja, da taka lumparija mora na dan! Povedal jo je najprej svoji ženi, potem prijateljem, da, še celo v razna uredništva je hitel povedat ta dogodilja z željo, naj časopisi takoj pojasnijo ljudem, kakšna sleparica je — vodiška »svetnica« Johanca!

Glas o tej naravnost peklenski hudobiji je šel kakor blisk ne le po domači okolici, nego po vsej deželi Kranjski.

Nekateri Johančini čestilci so hoteli kar v Vodicah ter s silo vdrli v župnišče, hoteč sleparico pobiti kakor psa.

Toda Johanca se je pravočasno umaknila. Izginila je iz župnišča kakor kafa.

Pri vsej tej komediji je bilo pa žalostno gledati revne zapeliane ljudi, ki so krog župnišča jokali in vpili:

»Kje je moj denar, kje je moj denar?«

Še celo župniku bi bila slaba predla, toda ntiček, kot je bil, se je znal hitro iz nevarnosti izmuzniti. Takoj prvo nedeljo po usodnem razkritju dela je raz prižnico z jokajočim glasom svojim ovčicam:

»Dragi moji verniki! Sram me je, da sem se dal tako goliufati tej bahuri. Goliufala je mene ravno tako kakor vas. Ljubi verniki, saj veste, da smo razun svetega očeta vsi zmotliivi. Z ozirom na to vas prosim, odpustite mi! Baburo pa, ki je vas in mene tako goliufala, preklinjam iz globočine srca!«

Dobri verniki so seveda takoj odpustili svojemu pastirju. Še celo smilil se jim je zapeliani revež.

Johanca pa je med tem iskala zavetja daleč od svoje domovine, pri nam že znanem gvardijanu Av-

guštinu. Toda iskala ga je zaman, kajti v samostanu jo niso hoteli sprejeti. Nadalje je obhodila v tujini vse one nune in druge pobožne duše, s katerih pomočjo je nekdanj na račun lahkovernih ljudi delala tako izvrstno kupčijo. Toda povsod so se je branili, ker so že vsi dobro vedeli, da je nekdanja »svetnica« sedaj do golega razkrinkana, in da v njeno svetost nihče več ne verjame. »Prokleti nehvaležniki, to je torej plačilo za dobroto, ker sem vam dajala polovico od svojega zaslužka«, se je jezila Johanca, videč, da je nobeden njenih, nekdanj tako gorkih prijateljev več neče poznati.

Napotila se je zopet v svojo domovino, misleč, da so morda ljudje sedaj njeno hudobijo že nekoliko pozabili.

In tako se je nenadoma nekega dne zopet pojavila Johanca v domači vasi.

Ali komaj so jo ljudje opazili, zagnali so velikanski krik, in na ubogo »svetnico« se je ulila od vseh strani ploha tako »liubeznivih« psov, da si je Johanca mašila ušesa ter bežala iz vasi, kolikor so jo nesle noge.

Ustavila se je potem ne daleč v neki gostilni ter poklicala kar cel liter vina in še merico žganja na mizo.

Pridružilo se ji je kmalu še troje zloglasnih postopačev, ki so z Johanco vred prav pridno praznili kozarce.

Gostilničar se je poredno muzal, videč nekdanj tako slovečo »svetnico« v tej družbi in pijano kakor dež.

Kar se naenkrat vrata odpro in v gostilno stopi — orožnik.

Johanca se ga je tako prestrašila, da ji je padel kozarec iz roke.

Orožnik je pristopil in rekel trdo:

»Johanca, v imenu postave vam velevam, da greste z menoj!«

»Go-go-gospod«, je jecljala Johanca, »jaz sem nedolžna. Vzemite one, ki so mene učili!«

»Tudi tisti mogoče še pridejo za vami«, dejal je z resnim glasom orožnik. »A zdaj vam velevam še enkrat, idite z menoj!«

Hočeš, nočeš, morala je pustiti Johanca veselo družbo ter iti z orožnikom. — — — — —

Ko je orožnik izstopil z Johanco na ljubljanskem kolodvoru, nabrala se je okrog njiju takoj velika gnječa radovednega ljudstva. Vsak je hotel videti prefrigano sleparico.

Johanca je nekaj časa zrla potuhnjeno v tla. Ko pa je videla, koliko oči je vanjo obrnjenih, zakričala je jezno:

»Grda radovednost, ali niste videli še nikoli nobene babe?«

»Bab že dosti, a svetnice še nobene!« so ji klicali krohotaje gledalci.

Orožnik je uvidel, da vzpričo vedno naraščajoče množice niti naprej ne bo mogel, zato je namignil nekemu izvoščeku, in sedel z aretiranko v kočijo.

Le tako se mu je posrečilo spraviti Johanco do sodnijskega poslopja, kjer so jo spravili na »varno«.

Ko je jetniški paznik potisnil Johanco v odmenjeno jej celico, zavpila je glasno:

»Kaj, v to temno luknjo me boste vtaknili?«

»Saj ste svetnica, pa jo dajte razsvetliti«, ji je odgovoril paznik smeje, ter zaklenil vrata njene celice — — — — —

Tako se je končal prvi del te »svetniške« zgodbe v veliko žalost Johance in v še večjo sramoto vseh njenih zaščitnikov.

Konec prvega dela.

COBISS :0042:000
NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000436491

Založilo uredništvo „Dneva“.

Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

lme-

«
ji je
ce-

ke«
sra-

Založilo uredništvo „Dneva“.

Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.